

SMÅBARNS-
PEDAGOGIKEN
I RÖRELSE

Glädje i rörelse

Det är naturligt för barn att vara aktiva, redan i barndomen bildas sätten och färdigheterna att röra på sig. Fysisk aktivitet underlättar inlärnigen hos många barn, bygger upp deras självförtroende och utvecklar deras sociala färdigheter. Småbarnspedagogerna har en viktig roll i barnens och familjernas vardag. De kan öka mängden lek och rörelse i alla barns vardag.

Mängden fysisk aktivitet ökar naturligt till exempel genom lek och spel eller uteliv och utflykter, men man kan också göra aktivitet till en del av övergångssituationerna. Genom att ändra på utrymmen kan man locka barnen till att röra på sig och låta barnen använda redskap fritt. Det viktiga i all verksamhet är att lyssna på barnens idéer och önskemål.

Målet med programmet Småbarnspedagogiken i rörelse är att varje barn dagligen ska ha möjlighet att röra på sig och uppleva glädjen i att röra på sig. Programmet genomförs utifrån enheternas egna utgångspunkter och förutsättningar, samt med små steg och genom att utnyttja modellen för kontinuerlig utveckling. Programmet Småbarnspedagogiken i rörelse erbjuder verktyg, fungerande modeller och forskningsdata som stöd för småbarnspedagogernas arbete.

Bedömning av nuläget för småbarnspedagogiken

Syftet med bedömningen av nuläget är att hjälpa enheterna för småbarnspedagogik att välja de rätta utvecklingsobjekten. Enheterna som har fyllt i bedömningen får ett sammandrag av sina svar. Det lönar sig att göra bedömningen en gång per år, eftersom resultaten kan utnyttjas i årsplaneringen och följa upp verksamhetens utveckling med hjälp av dem.

Resultaten sammanställs i den visuella databasen Virveli, där man kan granska situationen på riks nivå och enligt regionförvaltningsverke (RFV).

”Att fylla i bedömningarna regelbundet ger information, men upprätthåller också en diskussion om funktionaliteten och hjälper pedagogerna att fundera mer på den egna enhetens utvecklingsobjekt.”

- kommunens idrottskoordinator

Bedömningen av nuläget för småbarnspedagogiken har delats in i åtta delområden:

1. Genomförandet av verksamheten
2. Att öka fysisk aktivitet och minska sittande
3. Personalens delaktighet, kompetens och arbetshälsa
4. Barnets delaktighet
5. Gård och utrymmen
6. Motionsredskap
7. Funktionalitet och motorisk utveckling
8. Samarbete för att främja barnens fysiska aktivitet

Glädje, lek och gemensamma aktiviteter

I planen för småbarnspedagogik och rekommendationerna för fysisk aktivitet under de första åren rekommenderas mångsidig fysisk aktivitet under dagen inom småbarnspedagogiken. Programmet Småbarnspedagogiken i rörelse erbjuder lösningar för att uppnå dessa mål.

Rekommendationerna för fysisk aktivitet under de första åren (Undervisnings- och kulturministeriet 2016:21) uppmanar till att röra på sig minst tre timmar om dagen. I dessa tre timmar ingår olika och mångsidiga aktiviteter: lätt motion och rask utomhusvistelse samt mycket fartfylld fysisk aktivitet. I programmet Småbarnspedagogiken i rörelse har man ställt upp som mål att småbarnspedagogiken ska göra det möjligt för barnet att röra på sig minst två timmar per dag. Detta omfattar cirka två tredjedelar av den rekommenderade fysiska aktiviteten.

En mångsidig och tillräcklig daglig fysisk aktivitet samt mindre sittande har också antecknats i Grunderna för planen för småbarnspedagogik (Utbildningsstyrelsen 2018). I de lokala planerna som utarbetas utifrån de riksomfattande grunderna beaktas att fysisk aktivitet är en naturlig del av småbarnspedagogikens verksamhetskultur och vardagspedagogik.

”Syftet med småbarnspedagogiken är att inspirera barnen att röra på sig på många olika sätt och känna glädje över att röra på sig.”

Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018

Utvecklingsarbetet i programmet Småbarnspedagogiken i rörelse har delats in i tre steg:

1

BEKANTA DIG

Under det första steget, **Bekanta dig**, inleds utvecklingsarbetet med små steg. Man uppmanar enheterna att motivera och engagera hela arbetsgemenskapen att komma med i utvecklingsarbetet. Det erbjuds verktyg och material som stöd för att starta utvecklingsarbetet. I det här skedet görs också bedömningen av nuläget för första gången.

2

UTVECKLA

Steg **Utveckla** baserar sig på de nio huvudpunkter i rekommendationerna för fysisk aktivitet under de första åren. På basis av diskussioner och utvärderingen av nuläget väljer varje enhet sina egna delområden som ska utvecklas bland huvudpunkterna i rekommendationerna. Vid sidan av rekommendationerna finns det som stöd för utvecklingsarbetet egna handböcker för småbarnspedagoger, daghemsföreståndare och kommunala instanser. Enheterna uppmanas att dela med sig av sina idéer och god praxis.

3

SYNLIGGÖR

Under steget **Synliggör** ser man tillbaka på det utvecklingsarbete som gjorts och funderar på hur verksamhetskulturen vid den egna enheten ändrats. Enheterna rapporterar på programplattformen om de åtgärder som vidtagits och de ändringar som skett vid enheten. Enheterna uppmanas att göra sitt eget goda arbete synligt för föräldrarna och andra enheter inom småbarnspedagogiken.

Utvecklingen och upprätthållandet av den aktiva verksamhetskulturen fortsätter också efter synliggöra steget. God praxis är till exempel att man årligen gör en bedömning av nuläget.

Varje barn ska dagligen ha möjlighet att röra på sig, och få uppleva glädjen i att röra på sig.

Målet med programmet Småbarnspedagogiken i rörelse är att varje barn dagligen ska ha möjlighet att röra på sig och uppleva glädjen i att röra på sig. I programmet deltar både kommuner och alla verksamhetsformer inom småbarnspedagogiken, d.v.s. daghem, familjedagvårdare och den öppna lekverksamheten.

Småbarnspedagogiken i rörelse är en av de idrottspolitiska tyngdpunkterna. Under 2015–2019 hette Småbarnspedagogiken i rörelse Glädje i rörelse. I och med det nya namnet fick programmet en allt starkare koppling till den riksomfattande helheten, vars mål enligt regeringsprogrammet är att öka den fysiska aktiviteten som helhet i alla grupper.

Undervisnings- och kulturministeriet samt Utbildningsstyrelsen ansvarar för programmets strategiska ledning. Programmet koordineras av Likes. Programmet Småbarnspedagogiken i rörelse genomförs och utvecklas i ett omfattande tväradministrativt samarbete.

www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi